

Joachim Roman Bar

O. Stefan Wawrzkowicz (1867-1934)

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 14/1-2, 329-330

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

do biskupa, wnieśli również prośbę do króla, aby on uwolnił Kościół od nadużyć opisanych w dziele Die katholische Kirche Schlesiens.

Petycja księży wniesiona do biskupa Szymońskiego domagała się przeprowadzenia reformy mszału, diecezjalnego rytuału, wydania dla całej diecezji śpiewnika i wprowadzenia niemieckiego języka do nabożeństw.

W związku z tym ks. Pełka doradzał biskupowi Szymońskiemu ostrzec duchowieństwo przed tego rodzaju nowościami w poważnym, w ojcowskim tonie ujętym, piśmie i zachęcić je do zaufania względem kościelnej władzy. Radził też odjąć pojedynczym księżom doradcę, ks. Antoniego Theinera, oddalając go z Wrocławia¹².

Reforma rytuału, jego zdaniem, była konieczna. Ks. Pełka złożył wnę za sposób ujęcia petycji przez duchownych na studium teologii moralnej według podręcznika ks. Szymona Sobiecha (*Compendium theologiae moralis pro utilitate confessoriorum et examinandorum editum, partes duae, Wratislaviae 1798*).

Ks. Marcin Pełka zmarł 5 czerwca 1828 roku.

Bp Wincenty Urban

O. Stefan Wawrzkowicz

(1867—1934)

O życiu i działalności o. Stefana Michała Wawrzkowicza OFMConv., profesora w Wyższym Seminarium Duchownym zakonu OO. Franciszkanów w Krakowie, informują dwa wspomnienia pośmiertne¹ oraz materiały rękopiśmienne zachowane w archiwum OO. Franciszkanów w Krakowie².

Urodził się Stefan (imię chrzestne Michał) Wawrzkowicz 7 IX 1867 r. we wsi Palikówka par. Łąka. Do gimnazjum uczęszczał w Rzeszowie (1879—1885). W 1885 r. wstąpił do zakonu OO. Franciszkanów, a po odbytym nowicjacie a następnie studiach filoz.-teolog. (w Kolegium OO. Jezuitów w Krakowie) otrzymał święcenia kapłańskie z rąk bpa Albina Dunajewskiego w katedrze krakowskiej 15 VII 1890. Wysłany zaraz do Rzymu kształcił się dalej na Uniwersytecie Gregoriańskim, gdzie 8 VII 1893 r. uzyskał dyplom doktora teologii.

Całe dalsze swoje życie spędził o. Wawrzkowicz w Krakowie jako profesor w seminarium swojego zakonu. Wykładał stale prawo kano-

¹² Urban Wincenty, *Leopold hr. Sedlnicki książę biskup wrocławski 1836—1840 na tle dziejów Kościoła na Śląsku w pierwszej połowie XIX wieku*, Warszawa 1955 s. 120—123.

¹ A. K. (K ub i t Anzelm o.), *S. p. O. Stefan Wawrzkowicz*, *Wiadomości z Prowincji OO. Franc. w Polsce* 4 (1934) 72—74; A. R. P. M. *Stephanus Wawrzkowicz*, *Commentarium Ordinis Fratrum Min. Conv.* 31 (1934) 372—373.

² Teki akt personalnych i rkps *Liber scholaris Collegii in conventu Cracov.*, vol. I (1892—1946).

niczne (poza krótkimi przerwami, gdy profesorem prawa był o. Szymon Łaś) i niektóre traktaty z teologii moralnej. Nadto niekiedy zastępował profesora Pisma św. i wymowy kościelnej. W latach 1905—1913 i 1919—1930 był prefektem studiów, w latach 1895—1902 magistrem kleryków, w latach 1924—1930 przełożonym klasztoru krakowskiego, nie zaniedbując swej zwykłej pracy dydaktycznej. W uznaniu za pracę w seminarium zakonnym otrzymał tytuł magistra zakonu (22 IV 1895) a potem definitora wieczystego prowincji (2 XI 1905). W 1924 r. był delegatem prowincji zakonnej na kapitułę generalną, która się odbyła w Asyżu.

Wykładał jasno, interesująco, trzymał się podręcznika, uzupełniając go własnymi uwagami, przykładami a nieraz i dowcipami. Przygotowywał się do wykładów sumiennie, wymagał też od studentów gruntownego opanowania materiału. Pelen optymizmu, ale nieco nieśmiały, nie chciał drukować nawet znakomitych swoich kazań. Wydał drukiem tylko jedno kazanie³ i krótki artykuł na temat reguły III zakonu⁴.

Był ceniony w Krakowskiej Kurii Biskupiej, dla której pisał różne referaty i wnioski oraz pracował jako sędzia. Brał udział w pracach komisji, która przygotowała statuty synodu diecezjalnego (1923 r.).

Jako cierpliwy, roztropny i delikatny spowiednik miał wielu penitentów, dla których nie żałował czasu. Posiadał miły głos, dobrze operował gestykulacją, kazania przygotowywał jasno i logicznie ułożone, był więc z przyjemnością słuchany gdy przemawiał z amfony. Często wyjeżdżał poza Kraków z kazaniem, a w latach 1905—1906 brał udział w misjach urządzonych na terenie Królestwa Polskiego.

Po czterdziestu latach nauczania zmarł w Krakowie 7 XI 1934 r., pochowany na cmentarzu rakowickim.

O. Joachim Roman Bar

O. Gundysalw Junik

(1880—1956)

Junik Gundysalw (na chrzcie Franciszek), dominikanin, urodził się 28 IX 1880 w Kamionce Strumiłowej. Do gimnazjum uczęszczał we Lwowie (gimn. im. Franciszka Józefa, później Stefana Batorego). Dnia 29 VIII 1897 r. przywdział habit św. Dominika w Krakowie, a po odbyciu roku nowicjatu, złożył śluby zakonne. Studia filoz.-teolog. odbywał w klasztorze lwowskim, skąd w 1902 r. został wysłany na studia wyższe do Chieri we Włoszech i tam 19 IX 1903 otrzymał święcenia kapłańskie. Po powrocie do Lwowa ze stopniem lektora teologii (1905), objął wykłady prawa kanonicznego, a w następnych latach uczył rów-

³ *Wielki miłośnik Boga i ludzi*. W: Pamiątka pięćsetnej rocznicy śmierci bł. Jakuba Strepy... Kazania, Lwów 1910, s. 163—173.

⁴ *Reguła trzeciego zakonu i jej objaśnienia*. W: O tercjarstwie, Kraków 1916 s. 23—32.